

SUNDHEDSSTYRELSEN

Referat

Emne Møde i Sundhedsstyrelsens Vaccinationsråd

Mødedato 31. maj 2023, kl. 13.30-16.00

Sted Islands Brygge 57, mødecenter, Auditorium

Deltagere

Medlemmer af Rådet:

Anton Pottegård, Syddansk Universitet
Bolette Søborg, Statens Serum Institut
Camilla Foged, Københavns Universitet
Christian Kronborg, Syddansk Universitet
Gitte Kronborg, Hvidovre Hospital
Hanne Lomholt Larsen, Lægemiddelstyrelsen
Jens Lundgren, Rigshospitalet (deltog virtuelt)
Klemens Kappel, Københavns Universitet
Niels Fisker, Odense Universitetshospital
Palle Valentiner-Branth, Statens Serum Institut
Rune Munch Aabenhus, Københavns Universitet
Zitta Barella Harboe, Nordsjællands Hospital

07. juni 2023

Sagsnr. 05-0600-2048

Reference BES

T 72227561

E bessst@sst.dk

Deltagere fra Sundhedsstyrelsen:

Astrid Blicher Schelde, Sundhedsstyrelsen
Elisabeth Clare Kristensen, Sundhedsstyrelsen (referent)
Ida Aase Glode Helmuth, Sundhedsstyrelsen
Kamilla Grønborg Laut, Sundhedsstyrelsen
Kirstine Moll Harboe, Sundhedsstyrelsen (mødeleder)

Afbud:

Michael Bang Petersen, Aarhus Universitet
Line Michan, Lægemiddelstyrelsen

Punkt 1. Velkommen, godkendelse af dagsorden og status fra Sundhedsstyrelsen

Punkt 2. Til orientering: Referencegruppe for lægemiddelindustrien i regi af Vaccinationsrådet

Punkt 3. Til orientering: Kighostevaccination til gravide

Punkt 4. Til drøftelse: Vaccinationsprogrammet mod covid-19 efterår/vinter 2023/24

Punkt 5. Til drøftelse: Data og monitorering

- a) Tilslutning til børnevaccinationsprogrammet
- b) Befolkningsundersøgelse af forældres holdning til vaccination af børn mod influenza

Punkt 6. Næste møde

Punkt 7. Eventuelt

Oversigt over bilag:

- **Bilag 1.** Til orientering: Kommissorium for referencegruppe for lægemiddelindustri: https://www.sst.dk/-/media/Viden/Vaccination/Fakta-om-vaccination/Kommissorium_ref_gr_laegemiddel-industri.ashx
- **Bilag 2.** Til orientering: Fagligt grundlag for kighostevaccination til gravide. *Bilaget skal behandles med fortrolighed. En tidligere udgave er udsendt til Vaccinationsrådet den 10. februar 2023.*
- **Bilag 3.** Til orientering: Indstilling til indførsel af permanent tilbud om kighostevaccination til gravide. *Bilaget skal behandles med fortrolighed. En tidligere udgave er udsendt til Vaccinationsrådet den 10. februar 2023.*
- **Bilag 4.** Udkast til foreløbigt planlægningsgrundlag for vaccination mod covid-19 efterår/vinter 2022/23. *Bilaget skal behandles med fortrolighed.*
- **Bilag 5.** Årsrapport for børnevaccinationsprogrammet 2022: <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2023/Boernevaccination/Boernevaccination-2022-status.ashx>
- **Bilag 6.** Statens Serum Institut: "Identification of subgroups in the Danish population for targeted human papillomavirus" - <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37142460/>
- **Bilag 7.** Opsummering af Sundhedsstyrelsens befolkningsundersøgelser ifm. vaccinationsindsatsen mod influenza og covid-19 i efter/vintersæson 2022/23

Punkt 1. Velkommen, godkendelse af dagsorden og status fra Sundhedsstyrelsen

Referat:

Sundhedsstyrelsen orienterede om, at Søren Brostrøm stopper som direktør for Sundhedsstyrelsen, og at Sundhedsstyrelsens Vaccinationsråd derfor skal have en ny formand. Det er endnu ikke afklaret, om den kommende direktør skal overtage formandskabet.

Derudover orienterede Sundhedsstyrelsen om, at Michael Bang har valgt at trække sig fra Sundhedsstyrelsens Vaccinationsråd på grund af sin nye funktion som formand for den nye magtudredning. Sundhedsstyrelsen vil afsøge muligheder for, at det adfærdsfaglige perspektiv i Vaccinationsrådets rådgivning sikres fremadrettet.

Palle Valentiner-Branth vil fremadrettet være medlem af Vaccinationsrådet som repræsentant for Statens Serum Institut i stedet for Tyra Grove Krause. Rådet bad Palle velkommen.

Sundhedsstyrelsen orienterede om, at de er i gang med at opdatere Vaccinationsrådets kommissorium, og at der arbejdes på et årshjul med to årlige møder. Der planlægges et Vaccinationsrådsmøde hvert efterår med fokus på horizon scan og ny viden om vacciner. Forårets møder vil være mere dataorienteret. Sundhedsstyrelsen vil også se nærmere på om der efter de første to års erfaring skal ske ændringer i Vaccinationsrådets sammensætning.

Punkt 2. Til orientering: Referencegruppe for lægemiddelindustrien i regi af Vaccinationsrådet

Baggrund: Som det fremgår af kommissorium for Vaccinationsrådet, er der etableret en referencegruppe for lægemiddelindustrien. Referencegruppens formål er at bidrage med relevant viden i henhold til Vaccinationsrådets arbejde i form af erfaringer og information, som enten efterspørges eller som referencegruppen mener, kan være relevant for Vaccinationsrådet (bilag 1).

Status: I april blev første møde i referencegruppen afholdt. Referatet fra mødet udgives snarest muligt på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Videre proces: Næste møde i referencegruppen er i efteråret 2023, hvor blandt andet en mulig model for referencegruppens bidrag til Vaccinationsrådets horizon scan skal drøftes.

Bilag til dette punkt:

- Bilag 1. Kommissorium for referencegruppen:
https://www.sst.dk/-/media/Viden/Vaccination/Fakta-om-vaccination/Kommissorium_ref-gr-laegemiddelindustri.ashx

Referat:

Sundhedsstyrelsen orienterede om etablering af referencegruppe for lægemiddelindustrien og referencegruppens første møde. Referatet fra mødet vil være tilgængeligt på Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

Punkt 3. Til orientering: Kighostevaccination til gravide

Baggrund: I november 2019 blev der indført et tilbud om gratis vaccination mod kighoste til gravide på baggrund af en kighosteepidemi. Det midlertidige tilbud udløb efter flere forlængelser den 31.

marts 2023. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet et fagligt grundlag for kighostevaccination til gravide (bilag 2), som danner beslutningsgrundlag for om Sundhedsstyrelsen anbefaler et permanent vaccinationstilbud mod kighoste til gravide. Dette blev drøftet på møde i Vaccinationsrådet den 21. februar 2023.

Status: På baggrund af det faglige grundlag og Vaccinationsrådets rådgivning har Sundhedsstyrelsen sendt en indstilling til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at indføre et permanent tilbud om kighostevaccination til alle gravide (bilag 3).

Videre proces: Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal tage stilling til, om der på baggrund af Sundhedsstyrelsens indstilling kan findes midler til at indføre et permanent tilbud om gratis vaccination mod kighoste til alle gravide.

Bilag til dette punkt:

- Bilag 2. Fagligt grundlag for kighostevaccination. *Bilaget skal behandles med fortrolighed. En tidligere udgave er udsendt til Vaccinationsrådet den 10. februar 2023.*
- Bilag 3. Indstilling til indførelse af permanent tilbud om kighostevaccination til gravide. *Bilaget skal behandles med fortrolighed. En tidligere udgave er udsendt til Vaccinationsrådet den 10. februar 2023.*

Referat:

Sundhedsstyrelsen orienterede om den videre proces for indstilling til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at indføre et permanent tilbud om kighostevaccination til alle gravide. Vaccinationsrådet tog orienteringen til efterretning og tog en overordnet drøftelse af principperne for programmet, bl.a. overvejelser i forhold til at permanentgøre et program, der er indført under en epidemi, som mellem epidemier har en mindre forebyggende effekt.

Punkt 4. Til drøftelse: Vaccinationsprogrammet mod covid-19 efterår/vinter 2023/24

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet et foreløbigt planlægningsgrundlag for covid-19 vaccination i efterår/vintersæson 2023/24, som beskriver foreløbige planer for målgruppe, timing og vaccinevalg (bilag 4).

Af planlægningsgrundlaget fremgår det, at Sundhedsstyrelsen i efterår/vintersæsonen 2023/24 planlægger et booster-vaccinationsprogram mod covid-19 målrettet personer i øget risiko for at blive alvorligt syge som følge af covid-19. Formålet med vaccinationsprogrammet er at forebygge indlæggelser og dødsfald samt den heraf afledte belastning af sundhedsvæsenet. Målgruppen omfatter alle personer på 65 år eller derover samt personer under 65 år i øget risiko for et alvorligt forløb af covid-19. Vaccination mod covid-19

vil derfor blive tilbudt til de samme målgrupper, som vi kender fra den årlige influenzavaccinationsindsats med undtagelse af børn på 2-6 år. Sundhedsstyrelsen planlægger fortsat at anvende mRNA-vacciner, og at vaccinationsindsatsen mod covid-19 som udgangspunkt opstartes den 1. oktober 2023 samtidig med vaccinationsindsatsen mod influenza.

Som det fremgår af planlægningsgrundlaget har Sundhedsstyrelsen ikke planer om at tilbyde sundheds- og plejepersonale booster-vaccination til efterår/vinter 2023/24. Sundheds- og plejepersonale blev tilbudt booster-vaccination sidste efterår/vinter 2022/23, da vi på daværende tidspunkt havde en formodning om, at de variantopdaterede vacciner havde en smitteforebyggende effekt. På nuværende tidspunkt forventer vi ikke en smitteforebyggende effekt, hvorfor gruppen ikke anbefales vaccination.

Hovedlinjerne i det foreløbige planlægningsgrundlag er på nuværende tidspunkt forelagt for regioner mv. i regi af Task Force for Nationale Sæsonvaccinationsprogrammer med henblik på realistisk tid til at planlægge og organisere efterårets vaccinationsindsats.

Oplæg til drøftelse:

Som oplæg til drøftelsen i Vaccinationsrådet vil Sundhedsstyrelsen på mødet holde et kort oplæg, som opsummerer hovedpunkter i det foreløbige planlægningsgrundlag. Ligeledes vil Lægemedelstyrelsen orientere om planer, proces og forventninger for eventuel udvikling af nye variantopdaterede vacciner.

Sundhedsstyrelsen ønsker på denne baggrund først og fremmest Vaccinationsrådets rådgivning ift. planer om målgrupper, vacciner og timing, herunder særligt en drøftelse af ensretningen af vaccinationsprogrammet mod hhv. influenza og covid-19.

Bilag til dette punkt:

- Bilag 4: Udkast til foreløbigt planlægningsgrundlag for vaccinationsprogram mod covid-19 sæson 2023/24. *Bilaget skal behandles med fortrolighed.*

Referat:

Sundhedsstyrelsen præsenterede det sundhedsfaglige planlægningsgrundlag for covid-19 vaccination i efterår/vintersæson 2023/24.

Vaccinationsrådet støttede Sundhedsstyrelsen i et pragmatisk vaccinationsprogram hvor timing og målgrupper ensrettes mellem covid-19 vaccination og influenzavaccination i den kommende sæson. Der var opbakning til den faglige beslutning, og det blev påpeget, at det både kan være med til at opretholde tilslutningen til programmerne samt smidiggøre tilbuddene til sårbare grupper.

Vaccinationsrådet bemærkede, at der kunne være fordele i at tilpasse opstartstidspunktet for de enkelte vaccinationsprogrammer, men at opstartstidspunktet d. 1. oktober synes rimeligt med den nuværende viden om sæsonmønster for hhv. covid-19 og influenza.

Vaccinationsrådet gjorde også opmærksom på, at der vil være tre virusser i omløb til efteråret, hvorfor der kan være en interesse hos arbejdsgivere for bl.a. sundhedspersonale i at købe covid-19 vacciner.

Vaccinationsrådet tog yderligere en drøftelse af behovene for at balancere informationskampagners budskaber og fokus, der favner meget forskellige målgrupper.

Lægemiddelstyrelsen orienterede om processen for de variantopdaterede vacciner. De forventer, at de monovalente vacciner XBB 1.15 eller XBB1.16 vil blive anbefalet og klar til efterårets vaccinationsindsats.

Vaccinationsrådet opfordrede til, at afsnit om senfølger i planlægningsgrundlaget opdateres med seneste viden, og at der i planlægningsgrundlaget inkluderes kort beskrivelse af godkendelsesgrundlaget for vaccinerne. Derudover skal afsnit, om hvilke vacciner, der skal anvendes, opdateres. Sundhedsstyrelsen vil opdatere planlægningsgrundlaget på baggrund af Vaccinationsrådets bemærkninger og forventer at offentliggøre det i uge 23.

Derudover blev der på Vaccinationsrådet udtrykt ønske om at genbesøge influenzavaccination af sundhedspersonale som en del af et offentligt influenzavaccinationsprogram.

a) Tilslutning til børnevaccinationsprogrammet

Den nye årsrapport for børnevaccinationsprogrammet 2022 viser, at tilslutningen til vaccinerne i programmet er meget høj. Tilslutningen til de respektive vacciner, kan ses på side 15 i årsrapporten (Bilag 5). Der ses et lille fald i tilslutningen til HPV-vaccination både blandt drenge og piger. Den høje vaccinationstilslutning i Danmark må vi ikke tage for givet, hvorfor Sundhedsstyrelsen kontinuerligt arbejder på at sikre en høj tilslutning og tillid til børnevaccinationsprogrammet.

Oplæg til drøftelse: Et opmærksomhedspunkt i årsrapporten for 2022 er, at der i 2022 ses et mindre fald i tilslutningen til HPV-vaccination (side 17 i Årsrapporten (Bilag 5)).

HPV-vaccination gives ved to doser, når børn fylder 12 år. I 2022 har 88 % af pigerne og 86 % af drengene fra årgang 2009 påbegyndt et vaccinationsforløb og modtaget én dosis. Dette er et fald i forhold til 2021, hvor hhv. 91 % af pigerne og 89 % af drengene født i 2008 havde påbegyndt et vaccinationsforløb og modtaget én dosis. 76 % af pigerne har modtaget to HPV-vacciner, mens tallet er 73 % for

drengene. Dette er også et fald i forhold til den sidste opgørelse, hvor hhv. 80 % af pigerne og 76 % af drengene er vaccineret med begge HPV-vacciner.

I 2022 ligger tilslutningen til HPV-vaccination derfor under WHO's anbefaling om en vaccinationstilslutning hos piger på minimum 90 %. Sundhedsstyrelsen er på nuværende tidspunkt ikke bekymret for det mindre fald i tilslutningen, da årgangen endnu har tid til at blive færdigvaccineret, men Sundhedsstyrelsen vil følge tilslutningen tæt i den kommende tid. Det lille fald i tilslutningen falder desuden sammen med, at en stor informationsindsats om HPV-vaccination blev afsluttet ved udgangen af 2021. Der er dog populationer, hvor tilslutning til HPV-vaccination er problematisk, som det fremgår af nylig publikation fra Statens Serum Institut (bilag 6). Sundhedsstyrelsen ønsker i den kommende tid at arbejde videre med målrettede vaccinationsindsatser for at nå befolkningsgrupper med lavere tilslutning til børnevaccinationsprogrammet.

Sundhedsstyrelsen ønsker en drøftelse af, om der er særlige opmærksomhedspunkter ift. tilslutningen til børnevaccinationsprogrammet. Derudover ønskes særligt en drøftelse af HPV-vaccination, herunder eventuelt behov for igangsættelse af målrettede indsatser til at nå befolkningsgrupper med lav tilslutning. Som oplæg til drøftelsen vil Sundhedsstyrelsen kort præsentere tilslutningen til børnevaccinationsprogrammet og Statens Serum Institut vil præsentere hovedfund fra deres publikation.

Bilag til dette punkt:

- Bilag 5. Årsrapport for børnevaccinationsprogrammet 2022: <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2023/Boernevaccination/Boernevaccination-2022-status.ashx>
- Bilag 6. Statens Serum Institut: "Identification of subgroups in the Danish population for targeted human papillomavirus vaccination efforts" <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37142460/>

Referat:

Sundhedsstyrelsen præsenterede tilslutningen til børnevaccinationsprogrammet og det dokumenterede fald i tilslutningen til HPV-vaccination. Statens Serum Institut præsenterede efterfølgende resultater fra deres publikation om subgrupper med lav tilslutning til HPV-vaccination. Resultaterne viste bl.a., at der er store kommunale og regionale forskelle i tilslutningen, og at det særligt var piger, der ikke boede sammen med nogle af deres forældre, piger der gik i specialskoler samt immigranter, der havde højere risiko for ikke at være vaccineret.

Vaccinationsrådet drøftede resultaterne og vurderede, at det er relevant at se nærmere på determinanter, der driver de regionale/kommunale forskelle i tilslutningen og at det vil være relevant at monitorere på feltet. Vaccinationsrådet opfordrede til målrettede indsatser, der imødekommer uligheden i sundhed og kom med eksempler på vaccination på uddannelsesinstitutioner, brug af fremmedsprogede medier, invitationer i Digital Post til unge på 15 år samt mulighed for at 15-årige kan tage imod tilbuddet uden samtykke fra deres forældre. Vaccinationsrådet opfordrede til, at der ses på struktur og organisering, når vaccinationstilbuddene tilrettelægges med henblik på at forebygge ulighed i sundhed.

b) Befolkningsundersøgelse af forældres holdning til vaccination af børn mod influenza

De seneste to influenzasæsoner er børn 2-6 år blevet anbefalet influenzavaccination. Som drøftet tidligere i Vaccinationsrådet anbefales børn 2-6 år også influenzavaccination i sæsonen 2023/24. Tilslutningen til programmet har i de to første sæsoner ikke været så høj, som Sundhedsstyrelsen havde forventet. For at forstå forældres holdning til influenzavaccination af børn fik Sundhedsstyrelsen i efteråret og vinteren 2022-2023 gennemført en befolkningsundersøgelse og kvalitative interviews. Hovedfund fra undersøgelserne er opsummeret i bilag 7.

Oplæg til drøftelse:

Undersøgelsen viste, at der var en høj vaccinationsvillighed blandt forældrene, der deltog i befolkningsundersøgelsen. I løbet af efteråret og vinteren rapporterede 57-61 %, at deres barn skulle vaccineres mod influenza, men kun 32 % af deltagerne havde i december 2022 fået deres barn vaccineret. Den reelle tilslutning i målgruppen endte på 22 %. Dette kan indikere, at der er potentiale for at øge tilslutningen til programmet.

Blandt de 20 forældre, der deltog i de kvalitative interviews, var der overvejende tale om et aktivt fravalg af vaccinen, fordi de oplevede, at vaccinen ikke var nødvendig. De mente ikke, influenza var en alvorlig sygdom og oplevede sjældent, at deres barn var syg. Flere mente, at børn skulle udsættes for bakterier og virus for at opbygge et naturligt immunforsvar, og at influenzavaccinens dækningsgrad ikke var høj nok. Nogle af forældrene oplevede ikke, at de blev præsenteret for argumenter, der for barnet skyld, men for voksne og samfundets skyld.

Blandt respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen havde 69 % modtaget information om influenzavaccination til børn fra Sundhedsstyrelsen, mens kun 23 % fik information fra egen læge. Det var dog egen læge, der i højest grad kan påvirke forældres beslutning om at lade deres barn vaccinere mod influenza. Her mente 79 % af respondenterne, at en anbefaling fra egen læge ville kunne påvirke

deres beslutning om at tage imod tilbuddet influenzavaccination til deres barn.

Sundhedsstyrelsen forventer at præsentere de overordnede resultater fra undersøgelserne på mødet. Sundhedsstyrelsen ønsker at høre Vaccinationsrådet, om resultaterne giver anledning til overvejelser, der er relevante i tilrettelæggelsen af vaccinationsindsatsen 2023-2024 fx i forhold til budskaber i kommunikationskampagner.

Bilag til dette punkt:

- Bilag 7. Forældres holdning til influenzavaccination af børn i efteråret og vinteren 2022-2023

Referat:

Sundhedsstyrelsen præsenterede resultater fra undersøgelserne gennemført i efteråret og vinteren 2022-2023 vedrørende forældres holdning til influenzavaccination til børn.

Vaccinationsrådet påpegede, at man i fortolkningen af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelserne skal tage forbehold for, at der vil være forskel på det, som borgerne rapporterer og deres faktiske adfærd.

I forhold til fremadrettede kommunikationsindsatser bemærkede Vaccinationsrådet, at det er relevant at have fokus på, at det er en effektiv vaccine, der skaber naturlig immunitet hos børn uden brug af nåle. Barnet skal kun vaccineres en enkelt gang, hvis barnet blev vaccineret året før. Derudover er det vigtigt at acceptere forældres argumenter for ikke at lade deres børn vaccinere. Det blev påpeget, at resultaterne viser, at Sundhedsstyrelsen, Statens Serum Institut og sundhedsfaglige eksperter har næsten tilsvarende mulighed for at påvirke forældrenes beslutning om at lade deres barn vaccinere mod influenza, og at det derfor giver mening at drive kommunikationen om vaccinationstilbuddet fra centralorganisationen fremfor at mobilisere et meget stort antal praktiserende læger.

Vaccinationsrådet understregede endvidere, at det tager tid at implementere et nyt vaccinationstilbud, og det er vigtigt at have for øje, at der ses en effekt af programmet selv ved en lavere tilslutning.

Vaccinationsrådet drøftede også de praktiske omstændigheder, som småbørnsfamilier står over for, når de skal have deres børn vaccineret i løbet af efteråret. Vaccinationsrådet foreslog, at det kunne være relevant at få iværksat pilotprojekter, der kan undersøge mulighederne for at implementere influenzavaccination i fx daginstitutionerne, i hjemmet eller via et mobilt tilbud, såfremt det er juridisk, etisk og sundhedsfagligt forsvarligt.

Punkt 5. Næste møde

Næste møde i Vaccinationsrådet er den 17. oktober 2023 kl. 13.30.

Punkt 6. Eventuelt